

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 11. martā
(OR. en)

6902/21

COAFR 63
CFSP/PESC 239
COHAFA 18
COHOM 53
DEVGEN 45

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2021. gada 11. marts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Etiopija – Padomes secinājumi (11. marts)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Etiopiju, kas, izmantojot rakstisko procedūru, apstiprināti 2021. gada 11. martā.

Padomes secinājumi par Etiopiju

1. Etiopija ir ES stratēģisks partneris Āfrikas ragā un plašākā reģionā, kā arī nozīmīgs daudzpusējs dalībnieks. ES atzinīgi novērtē ilglaicīgo ciešo sadarbību un dialogu ar Etiopijas valdību par plašu jautājumu loku.
2. Šā dialoga ietvaros ES pauž gandarījumu par Somijas ārlietu ministra Pekas Hāvisto (*Pekka Haavisto*) vizīti Etiopijā un Sudānā Augstā pārstāvja vārdā 2021. gada 7.–10. februārī, kuras laikā viņš tikās ar Etiopijas, Sudānas un Āfrikas Savienības iestādēm un citām attiecīgām ieinteresētajām personām, tostarp ar pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem.
3. Patlaban Etiopijā ir sarežģīta iekšējā situācija, kas būtiski ietekmē plašāku reģionu. Valstī notiekošais reformu process un nesenie notikumi ir izgaismojuši nenoteiktību un pamatā esošās nesaskaņas. Bruņotais konflikts Tigras reģionā, ko izraisīja uzbrukums militārajām bāzēm, saasina spriedzi Āfrikas ragā. Tas ir izraisījis smagu humanitāro krīzi. ES uzskata, ka ir svarīgi izdarīt turpinājumā uzskaitītos secinājumus, un vienlaikus atkārtoti apliecina gatavību balstīties uz ilgstošām attiecībām.

Par situāciju Tigrā

4. ES joprojām ir nopietni nobažījusies par šo konfliktu. Lielai daļai Tigras reģiona iedzīvotāju, tostarp reģiona iekšienē pārvietotajām personām, kopš krīzes sākuma joprojām nav pieejami pamatpakalpojumi un sakari, kā arī humānā palīdzība. Reģionā ar jau tā lielām vajadzībām un resursu trūkumu, it īpaši lauku apvidos, situācija kļūst arvien kritiskāka.

5. ES mudina visas puses nekavējoties izbeigt vardarbību un ievērot starptautiskās cilvēktiesības, starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās bēgļu tiesības. Visās jomās ir jānodrošina pilnīga, ātra un netraucēta humānās palīdzības piekļuve visiem cilvēkiem, kam tā nepieciešama. Lai pastiprinātu humāno palīdzību, ir jāgarantē humanitārie principi – objektivitāte, neitralitāte un neatkarība. ES aicina aizsargāt iekšzemē pārvietotas personas un bēgļus un atgādina, ka ir jāievēro starptautiskais neizraidīšanas princips.
6. ES atzīst Etiopijas valdības darbu dažu iedzīvotāju vajadzību risināšanā, taču uzsver, ka šie centieni ir jāpastiprina. Ir vajadzīga pilnīga sadarbība ar ANO un visām humānās palīdzības organizācijām uz vietas.
7. ES atzinīgi vērtē Etiopijas valdības paziņojumu par neierobežotas piekļuves un netraucētas mobilitātes nodrošināšanu humānās palīdzības aģentūrām, pamatojoties uz vienkāršu paziņošanas sistēmu, un aicina to nekavējoties pilnībā īstenot. Ir jāpaātrina humānās palīdzības un sakaru iekārtu importa procedūras.
8. Ātri un pilnībā jāatjauno pamatpakalpojumi, tostarp ūdensapgāde, sanitārija, veselības aprūpe, izglītība, telekomunikāciju un banku pakalpojumi. Civiliedzīvotājiem, tostarp iekšzemē pārvietotām personām un bēgļiem, vajadzētu būt iespējai droši un brīvi pārvietoties. ES atzīst progresu, kas panākts attiecībā uz piekļuvi, kas piešķirta dažiem medijiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, taču joprojām ir ļoti svarīgi, lai piekļuve tiktu nodrošināta visiem, kā arī lai tiktu nodrošināta viņu aizsardzība un netraucēta piekļuve visām Tigras reģiona teritorijām.
9. ES joprojām ir ārkārtīgi nobažījusies par daudzajām liecībām un ziņojumiem, kas pamato apgalvojumus par daudzu dalībnieku iesaisti un, iespējams, par kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci, sodīšanu ar nāvi bez tiesas sprieduma, masveida sodīšanu ar nāvi, seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, tostarp izvarošanu, bēgļu piespiedu atgriešanu, citiem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem, īpašuma izlaupīšanu, infrastruktūras un reliģisko objektu iznīcināšanu. Šīs darbības ir nekavējoties jāizbeidz.

10. ES arī ar bažām atzīmē ziņas par mērķtiecīgu etnisko vardarbību, naida runu un diskrimināciju Tigrājā un citās Etiopijas daļās. Šīs bīstamās norises varētu izraisīt vardarbības eskalāciju visā valstī un apdraudēt izredzes panākt mieru un izlīgumu.
11. ES atzinīgi vērtē Etiopijas iestāžu apņemšanos saukt pie atbildības visus vainīgos un pieņemt starptautisko tehnisko palīdzību izmeklēšanas veikšanai. ES cieši sekos līdzi progresam šajā jomā, jo visi apgalvojumi par cilvēktiesību un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem ir objektīvi jāizmeklē un jānodrošina saukšana pie atbildības. ES arī atbalsta nozīmīgo darbu, ko veic Etiopijas Cilvēktiesību komiteja (*EHRC*), kura nodrošina detalizētu dokumentāciju un ieteikumus rīcībai, kā arī ir pastāvīgi gatava atbalstīt valsts papildu centienus. Kā pirmo soli ES atzinīgi vērtē Etiopijas valdības paziņojumu izveidot darba grupu seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības izmeklēšanai. Ir jāpieliek lielākas pūles.
12. ES mudina *EHRC* uzraudzību uz vietas izvērst visā reģionā. Pilnīga piekļuve reģionam būtu jānodrošina arī ANO Augstā cilvēktiesību komisāra biroja darbiniekiem.
13. ES mudina Āfrikas Savienību turpināt politisko sadarbību ar Etiopijas valdību, lai izbeigtu karadarbību, nodrošinātu humānās palīdzības piekļuvi visām Tigrajas teritorijām un rastu konflikta politisku risinājumu.
14. ES vēlas turpināt konstruktīvu dialogu ar Etiopijas valdību par šiem jautājumiem. Tā joprojām ir gatava atbalstīt ikvienu darbību, kas vērsta uz spriedzes mazināšanu un palīdzības sniegšanu tiem, kam tā vajadzīga.

Par saistītiem reģionāliem jautājumiem

15. Nopietnas bažas rada Etiopijas Tigrajas reģionā esošās situācijas reģionālā ietekme, kā arī tās tālākas izplatīšanās risks jau tā nestabilā reģionā. Ir jāizvairās no tālākas militārās eskalācijas un ilgtermiņa nestabilitātes Etiopijā un plašākā reģionā.

16. ES pievienojas starptautiskās sabiedrības aicinājumam nekavējoties izvest Eritrejas karaspēku, jo tas pasliktina situāciju, par ko ziņojuši vairāki avoti. ES ir arī ārkārtīgi nobažījusies par apgalvojumiem, ka Eritrejas karaspēks varētu būt veicis darbības, kas pielīdzināmas kara noziegumiem un noziegumiem pret cilvēci. ES aicina veikt rūpīgu un neatkarīgu izmeklēšanu un cieši uzraudzīs turpmāko attīstību šajā jomā.
17. ES ir arī nobažījusies par pieaugušo spriedzi pie Etiopijas un Sudānas robežas un aicina abas puses netaupīt pūles, lai atvieglotu situāciju, atjaunotu uzticību un rastu miermīlīgu risinājumu sarunu ceļā. ES mudina abas puses pēc iespējas drīzāk atsākt dialogu un ir gatava atbalstīt visus politiskos centienus, lai panāktu ilgtspējīgu risinājumu.
18. ES arī mudina Etiopiju, Sudānu un Ēģipti atsākt sarunas par Lielo Etiopijas renesanses dambi, lai rastu noturīgu un savstarpēji izdevīgu risinājumu. Šajās sarunās ES ir bijusi novērotāja, un tā joprojām ir gatava arī turpmāk atbalstīt šo procesu, ja visas puses to uzskata par piemērotu.
19. ES mudina Etiopijas valdību pastiprināt sadarbību ar Āfrikas Savienību, Starpvaldību attīstības iestādi un reģionālajiem partneriem, lai pieņemtu miermīlīgus un saskaņotus lēmumus ar mērķi saglabāt visa reģiona stabilitāti.

Par pāreju Etiopijā

20. Etiopijā notiek tālejošs demokrātiskās pārejas process, un tiek īstenotas svarīgas politiskas un ekonomiskas reformas. ES pieņem zināšanai paziņojumu par vispārējo vēlēšanu rīkošanu 2021. gada 5. jūnijā un atzinīgi vērtē Etiopijas valdības apņemšanos rīkot ticamas un pārredzamas vēlēšanas. ES ir gatava arī turpmāk atbalstīt šādu procesu un pateicas Etiopijas valdībai par tās uzaicinājumu veikt vēlēšanu novērošanu.

21. Būdama uzticams partneris, ES aicina Etiopijas valdību nodrošināt iekļaujošas vēlēšanas, lai politiskās partijas tajās varētu piedalīties brīvi un vienlīdzīgi, veicināt sieviešu pārstāvību un līdzdalību, atļaut miermīlīgas pulcēšanās un nodrošināt preses brīvību un žurnālistu drošību. Demokrātiska procesa un tiesiskuma labad ir svarīgi arī nodrošināt aizturēto politisko partiju biedru taisnīgu, pārredzamu un savlaicīgu tiesas procesu.
22. ES mudina atsākt centienus valstī veidot visaptverošu, iekļaujošu un pārredzamu dialogu starp visām ieinteresētajām personām, tostarp sievietēm, jauniešiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, politiskajām partijām un reģionālām iestādēm. Turpmāka gatavošanās nacionālajam dialogam var būt svarīgs uzticības veicināšanas pasākums ne tikai vēlēšanu kontekstā.
23. ES daudzveidīgais un stingrais atbalsts, ko tā sniedz Etiopijai nu jau daudzus gadus, apliecina tās ciešo iesaisti un nozīmi, ko tā piešķir šīm partnerattiecībām. ES pašlaik atbalsta Etiopijas pāreju un vēlētos šo atbalstu turpināt. Tā cenšas turpināt dialogu saistībā ar 2016. gadā sāktu ES un Etiopijas stratēģisko iesaisti un notiekošajām diskusijām ar Etiopijas partneriem par turpmāko sadarbību. ES ir gatava atbalstīt Etiopijas iedzīvotājus, sniegt ieguldījumu valsts pūlēs turpināt īstenot kritiski svarīgas politiskas un ekonomiskas reformas, veicināt turpmāku sociālo un ekonomisko attīstību un sekmēt tirdzniecību un ilgtspējīgus ieguldījumus. ES vēlas vēl vairāk stiprināt šīs partnerattiecības, balstoties uz kopīgu dalību un atbildību.
24. Gaidāmajā ES stratēģiskās sistēmas Āfrikas ragam pārskatīšanā plānots ierosināt kopīgas prioritātes, kā arī stiprināt politisko dialogu un kopīgo iesaisti ar visu reģionu.
